

מחזה מאת: איציק אלוני

חמור נשאר חמור

בהשראת אגדה מהמזרח

דמויות לפי סדר הופעתן:

- מוֹסְטָפָה - גנב א' נמוך
- אַבְרָאֵהִים - גנב ב' גבוה
- חָלִיל - איכר
- נור - אשת האיכר, בהריון
- חמור - עם מטפחת אדומה

* הגנבים מדברים בחרוזים.

שני גנבים, מוֹסְטָפָה וְאַבְרָאֵהִים, מציצים ומסמנים אחד לשני להיכנס.
כנסיים יחד במצב רוח טוב אבל לא יודעים איך להתחיל

מוֹסְטָפָה: נוּ תִתְחִיל מָה אַתָּה מְהֵסֵס?

אבראהים: תִתְחִיל אַתָּה בְּלִי לְמִסְמָס.

מוֹסְטָפָה: אָמְרוּ לָךְ לְהִתְחִיל ,
קְדִימָה אֵל תְּהִיָּה מְגַעִיל... (מסמן לו להתחיל)

אבראהים: עם מה מתחילים? (חושב לרגע ומגלגל עיניים) תזכיר לי את מילים...

אָה נִזְכַּרְתִּי ,
אֲחֵרִי שְׁחַפְּרִתִּי .
קָדָם כָּל אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְהִגִּיד ,
וְלֹא לְהִפְחִיד .
אֲנַחְנוּ שְׁנֵי גִנְבִים ,
עִכְשָׁו שְׁאֲתָם כָּבָר מְבִינִים .
שְׁבַעוּד כָּמָה רְגָעִים ,
יְהִי לָכֵם עֵסֶק עִם רְשָׁעִים .
אֲז תִשְׁמְרוּ טוֹב עַל הַכִּיסִים ,
כִּי פֹה לֹא קוֹרְאִים נְסִים .

{אבראהים מסמן למוֹסְטָפָה להמשיך}

מוסטפה: (לאבראהים) זָה הַכֹּל? מִקְסִים.
(לקהל) בְּאֶחָד הַיָּמִים יֵצֵא אֶכְרְנוּ הַמִּפְזָר מִכֶּפֶר.....(שמסתיים ב-סים)

{חליל נכנס עם חמורו}

מוסטפה: הוא מִחְזִיק בְּיָדוֹ אֶת רֶסֶן חֲמוֹרוֹ ,
מוֹשֵׁךְ אוֹתוֹ אַחֲרָיו וְגוֹרְרוֹ .
מְדַבֵּר אֵלָיו כְּאִלּוֹ הִיָּה מִבֵּין הַכֹּל ,

חליל: בוא יעני יה רוחי, אתה יכול... בוא ממסר בן ממזר...

מוסטפה: לְרַע מִזְלוֹ אֲנִי וְחֲבָרִי, (מצביע על חברו)
תִּרְאוּ כִּמָּה הוּא גְבָרִי?
שְׂמַעְנוּ אֶת הָאֶכָר מְדַבֵּר לְחֲמוֹרוֹ ,
וְאֲנַחְנוּ כְּגַבִּים מְהֻרְנוּ לְשִׁחְרוֹ .
עֲקֹבְנוּ אַחֲרָיו בְּלִי שְׂיִרְגִישׁ ,
וְאֵת זֶה אֲנִי מְדַגֵּישׁ .
(מסמן לאבראהים להמשיך)

אבראהים: וְהָאֶכָר הַמְּשִׁיךְ לְהוֹבִיל אַחֲרָיו אֶת אִשְׁתּוֹ... (מחפש מילה ונתקע)

מוסטפה: אֶת חֲמוֹרוֹ, יְהִי אֶהְבֵּל....

אבראהים: סְלִיחָה, אֶת חֲמוֹרוֹ - עַל זֶה אֵין לִי חֲרוֹז,
הַחֲמוֹר לֹא רוֹצֵה לְזוֹז - קְדִימָה מְהַר נְזוֹז...

{ממהרים להסתתר ומדי פעם מציצים. עדיין לא רואים את החמור רק את החבל}

חליל: (מושך את חמורו, מתאמץ והחמור לא זז) "טעל, יה חמר, בררר
טעל, יה חביב....

אבראהים: (מציץ בלחש) אֲנַחְנוּ חִיָּבִים לְהוֹצִיא מִיָּדוֹ אֶת הַחֲמוֹר.

מוסטפה: (מציץ בלחש) בְּרַחֲמֵנוֹת עִם קִצְת הוֹמוֹר.

חליל: (מושך את החמור, החמור נכנס אך נשאר קרוב לכניסה) טעל, טעל,
יה פלצן יְהִי אָבוֹ נְפֹחָה., יש לי דיבור אתך, אני רוצה שהדברים יהיו
ברורים לך, יה ממזר בן ממזר. זה כבר כמה ימים שאתה משגע

אותי, אתה לא נראה כתמול שלשום, מצבך הולך ונעשה יותר גרוע, אבל אני הוא האדון שלך ואתה משרת אותי ולא אני אותך. תבוא מיד לפה! כשאני קורא לך אתה תציית לי ותבוא ואל תגיד שלא הזהרתי אותך. עוד לא קם חמור סורר שלא ישמע בקולי. למה אם אתה חמור, אז אני חמור בן חמור. חיי אלוהים אם תמשיך ככה לעכב אותי, (שולף נבוט מעל מטען החמור) אתה תראה מה שאני אעשה לך ורק ואלוהים יעזור לך! ברור לך! (שתיקה) אתה לא עונה, (כועס) אני רואה שזה אפילו לא מזיז לך בזנב. חכה תראה מה שאני אעשה לך, אתה עוד תוכל אצלי קש, יה ממזר בן ממזר.

החמור: (נוער) אי-אה...

חליל: אז אתה מסכים מה?

החמור: (נוער הפוך) אה-איי...

חליל: טוב עשית שענית ולא בכית, אחרת כל זה היה נגמר אחרת. אני רואה שיש לך שכל ורק אלוהים יודע אם אתה מבין אותי בכלל... (הולך ממנו קצת)

החמור: (נוער בהתלהבות) אי-אה, אי-אה, אי-אה...

חליל: (נבהל ומסתובב לחמור) וואיי... (לקהל) ראיתם? בחיי אללה הוא מבין אותי. לפעמים אני מאמין שהוא בן אדם ולא חמור. (לחמור) תקשיב טוב, יה פשפש, אם אתה מסרב להיות חמור ואתה חושב את עצמך לכל כך חכם. אשאל אותך חידה. אם תענה עליה, אשלח אותך לחופשי. ואם לא תענה עליה, חיי אלוהים, (מנופף בנבוט) חמור תישאר ומכות תקבל ממני כל ימי חיך.

החמור: אי-אה... אי-אה איאהההה...

חליל: (מלגלג) אייווה אייווה אייווה... (פירוש: כן, כן, כן) חידתי היא: תקשיב טוב, יה תולעת, "בהתחלה הוא הולך על ארבע, אחר כך על שתיים, ולבסוף על שלוש. מהי תשובתך?

החמור: (נוער) אייי... אהההה...

מוסטפה: (ממקום המסתור) איִזָה מְטֻמָּטֵם מְגָבֵל...

אבראהים: (ממקום המסתור) סָתַם אֶהָבֵל מִבְּלָבֵל.

חליל: (תוך כדי הליכה) טעל, יה חמר, בוא, חמור בן חמור, בררר... עוד יחשבו אותי לחמור שאני מדבר אתך. (לאחר סיבוב של הליכה) הוייסיסה, (החמור נעמד עם אחוריו לקהל) לא ככה, אתה רוצה להרוג אותם בפלוצים? הפוך, יה חמר, יה כלב בן כלב. (מפנה את החמור עם הראש לכיוון הקהל. קושר אותו על עץ דמיוני) אל תזוז מכאן. (פונה לעומק לכיוון הגנבים. עם גב לקהל ומשתין. מסיים. פונה קהל) יצא לי קצת.

אבראהים: (ממקום המסתור)

זֶה קֶצֶת ? זֶה נִיאָגְרָה

הוא השֶׁתִּין עָלַי הַחָרָא...

{רוצה ללכת להכות את חליל. מוסטפה מושך אותו חזרה}

חליל: (בינתיים הוא מוריד את צרור חבילתו מהחמור ומוציא מתוכה נייר טואלט והולך יחד עם הצרור. אומר לחמור) אני הולך... חכה פה.

החמור: איי... אה...

חליל: (לקהל) חמור אבל חכם.

{חליל הולך למקום אחר ויוצא, בינתיים במקביל רואים את הגנבים מגיעים לחמור בלי שחליל ירגיש. הגנבים מתקרבים לחמור בזהירות ומתירים את החבל מצווארו של החמור. הגנב מוסטפה שם את החבל על צווארו שלו. לוקחים את המטפחת האדומה שעל צווארו של החמור וקושרים סביב צווארו של מוסטפה והוא עומד באותו מקום של החמור. אבראהים ממהר לשים את חגורתו העשויה מחבל דק על צווארו של החמור. נשמעת נעירתו של החמור}

אבראהים: (למוסטפה) אֶל תִּשְׁכַּח - לְהִיּוֹת מְפָפָח...

מוסטפה: וּבְלִי רְמָזִים - לְחָרוּזִים...

{מוסטפה מגרש את אבראהים. אבראהים בורח עם החמור החוצה}

מוסטפה: (מחקה נעירת חמור) אי... אה...

חליל: (מבחוץ) אני כבר בא... אינעל ראבק אי אפשר להשתרר קצת?...
 (בכניסתו זבובים מטרידים אותו) אה... אה... זוזו כבר יימח שמכם. לא נותנים...
 זוזו, תלכו לשם השארתי לכם מתנה יפה...
 (מגרש אותם) ממזרים בני ממזרים קטנים. כמה קטנים ככה ממזרים, גם
 עוקצים...

(מתחיל להשתולל ורודף אחריהם עד שמגיע למקום חמורו. הוא בא להניח את
 צרורו על החמור)

ויי, מי מי אתה? מי אתה? איפה החמור שלי, מה קרה לחמור שלי?

מוסטפה: אתה לא רואה? אני הוא חמורך.

חליל: (המום) אבל החמור שלי היה כזה קטן וכפוף.

מוסטפה: איך, ככה? (מדגים)

חליל: לא ככה, (מדגים) ככה. (בתמימות) אבל החמור שלי ידע רק לנעור.

מוסטפה: איך ככה? אי אה... אי אה... אי אה...

חליל: לא לא, (מדגים הפוך את הנעירה) אה אי... אה אי... אה אי... אתה
 נראה בנאדם לכל דבר ולא חמור.

מוסטפה: מעלום... (בטח/בוודאי).

חליל: אתה עושה ממני צחוק? גנב בן גנב! תיכף אני אראה לך מה זה...
 (עומד להכותו)

מוסטפה: רגע-רגע-רגע עצור! מה שאני עומד לספר לך מקווה שלא יפחיד
 אותך, סיפור קשה. רוצה?

חליל: בטח רוצה.

מוסטפה: מבטיח?

חליל: בטח מבטיח.

מוסטפה: אתה בטוח מבטיח!?

חליל: מבטיח להבטיח!

מוסטפה: כי אם אתה לא...

חליל: (נמאס. ובכעס) ספר לפני שאתחרט!

{אבראהים מציץ ומסמן לחברו שהכול בסדר ושיזדרז}

מוסטפה: אז ככה, אל תקבל את זה קשה, אני הוא החמור שלך. תשמע מה שקרה לי ותאמין לי שלא תאמין לי ואתה תופתע.

(במסכנות) אימא שלי היא אישה זקנה. באחד הימים חזרתי הביתה כשאני שיכור, שברתי כמה דברים בבית והיא כעסה עלי מאוד... עניתי לה בחוצפה, העלבתי אותה ואז אמרה לי - הפרת מצוות כיבוד אם ולכן תיענש. אז התרגזתי עליה עוד יותר והרמתי עליה יד והרבצתי לה מכות רצח. מיד העניש אותי אלוהים והפכך אותי לחמור.

חליל: (נבהל) ואיי...

מוסטפה: במקרה הגעתי אליך ומאז אני עובד בחמורות בשבילך. היום... (משחק עצב) ריחמה עלי אמי, התפללה בשבילי שם למעלה, ראתה כמה אני סובל ומתייסר והחזירה אותי לדמותי הקודמת.

חליל: ואיי... זה סיפור כמו באגדות? ויי...

מוסטפה: רק ואיי...אחד? זה ואיי... ואיי... ואיי...

{אבראהים מציץ וכועס על מוסטפה שיזדרז ויסיים}

חליל: (בחשדנות) אהה... יה ממזר שכמותך רוצה לעבוד עלי? תיכף נראה. אם אתה באמת בן אדם בתוך חמור ולא גנב, אתה בוודאי זוכר את חידתי.

מוסטפה: בטח שאני זוכר את חידתך.

חליל: מה התשובה?

מוסטפה: בהתחלה הוא הולך על ארבע. אחר כך על שתיים ולבסוף על שלוש.

חליל: לא השאלה. מה היא התשובה, אה?

מוסטפה: עניתי לך אבל לא הבנת אותי.

חליל: תשובתך הייתה סתם נעירה. איי אההה...

מוסטפה: זאת לא הייתה סתם נעירה. איי אההה... פירושו: "בן-אדם!" זאת התשובה לחידתך בחמוראית...

אתה לא מבין? הבן אדם כשהוא תינוק, הוא זוחל על ארבע, כשהוא גדל הוא הולך על שתיים, וכשהוא מזדקן הוא הולך עם מקל.

חליל: אללה וואכבר, לא יאומן, בן אדם בתוך חמור?

מוסטפה: כן, בן אדם.

חליל: ישתבח שמו. (כורע ברך ומתחנן) סלח לי שנהגתי בך ביד קשה ומשפילה, סלח לי על כל המכות שקיבלת... אבל איך יכולתי לדעת שאתה אדם בגוף של חמור?

{חליל ממחר לשחרר את החבל שמסביב לצווארו של מוסטפה ומשאיר את המטפחת האדומה}

מוסטפה: זה בסדר, סלחתי.

חליל: אלף סליחות, אני מתחנן... בוא תתארח אצלי בבית.

מוסטפה: (רוצה כבר ללכת ממנו) זה בסדר, יש לך מזל שנפלת אצלי. יש לי לב רחב ואני לא שומר לך טינה.

חליל: אתה יכול להחזיר לי עכשיו בחזרה את כ-ל המכות שנתתי לך.

מוסטפה: לא עזוב. אילי פאט מאט. (העבר מת)

חליל: אני עומד על כך.

מוסטפה: לא, באמת שלא צריך.

חליל: בחיית אבויק (בחיי אביר), תחזיר לי את כל המכות בחזרה!

מוסטפה: לא, עזוב, לא צריך.

חליל: (בעקשנות וכעס) תן אני אומר לך!

מוסטפה: אם אתה מתעקש. זה מאלוהים, אני לא אשם.

{מוסטפה מתחיל להכות.

חליל מתקפל מהמכות.

מוסטפה קורא לאבראהים לבוא לעזור לו.

אבראהים נכנס כשחליל לא מבחין בו, ובהתלהבות וגם הוא מצטרף למכות {

חליל: (תוך כדי המכות שהוא מקבל) מגיע לי, מגיע לי... עוד יותר חזק תכה

תכה... חטאתי... עויותי, פשעתי... איי... אח זה טוב... עוד... עוד...

סליחה אלוהים סליחה...

{מוסטפה ואבראהים מרפים ממנו.

אבראהים מסמן למוסטפה לצאת ולברוח, לוקח את המטפחת האדומה

ממוסטפה קושר לצווארו. מוסטפה יוצא {

אבראהים: די אין לי כוח יותר להכות, הרסת אותי, אמשיך בפעם אחרת.

חליל: אז אתה יכול לבקש ממני כל מה שאתה רוצ...

(מגלה שזה מישהו אחר) מי אתה?

אבראהים: עוד פעם אתה לא מזהה אותי?

חליל: אבל אתה היית ככה (מראה שהוא היה קטן) ועכשיו אתה ככה

(מראה שהוא עכשיו גבוה)

אבראהים: ככה זה בשלב המעבר מחמוראית לאדם.

חליל: אתה הוא אתה, ההוא? החמור?

אבראהים: לא אני לא בדיוק החמור.

חליל: אז מי אתה?

אבראהים: אני המקור של ההוא שהיה חמור.

חליל: אז אתה הייתה החמור האורגינלי.

אבראהים: הבנאדם האורגינל, אני הוא ולא אחר.

חליל: (לוחש) תמיד חשדתי בך שאתה חמור - בנאדם. אתה תמיד הבנת

מה שאני אומר לך. אז אתם סולחים לי?

אבראהים: קשה לסלוח בלי תמורה... (רומז על כסף)

חליל: אה כסף, פלוס (מוציא את צרור כספו) הנה תפאדל קח, בבקשה, העיקר שתסלח לי...

הנה בבקשה, קח, בבקשה, וואחד, תנן, תל... (לפתע עוצר) לאע תלתה לאע. (פירוש: אחת שתיים שלו... לא שלוש לא).

אבראהים: (נדהם) לאע? (לא?)

חליל: (לאחר היסוס) קח הכול, העיקר שתהיה מבסוט ושתסלח לי.

אבראהים: שוכן, תודה, ועכשיו אם לא אכפת לך אני קצת ממהר. יש סידורים דחופים שהצטברו במשך השנים, עסקי חמורים, בני אדם, מבין?

חליל: בטח מבין....

אבראהים: החבל שיישאר אצלך למזכרת, אני לא זקוק לו יותר. ותודה שהובלת אותי את כול הדרך עד לכאן.

חליל: כן בטח... (מצחקק) אני מקווה שהחבל לא יהפוך פתאום לנחש.

אבראהים: אי אפשר לדעת... יללה סאלאמאת... (ממהר לצאת)

חליל: (קורא אחריו) סאלאמאתן, יה מסכין, תהיה בריא ואל תתחלף יותר ואל תשתה יותר מדי אלכוהול!...

(לוקח את צרורו, את החבל שם סביב צווארו ומתחיל ללכת)
איזה עולם... איזה גורל אכזר... ירחם השם... (פונה לאלוהים) איך?
תסביר לי איך עשית דבר כזה? פעם ככה (מתכופף כחמור) ופעם ככה (מתיישר כאדם, וחוזר חלילה) פעם ככה קטן, ופעם ככה גדול...
(פתאום נבהל, חושב שהחבל הפך לנחש) אה...! (זורק את החבל מעליו) איך נבהלתי (לחבל) חשבתני שאתה נחש...
(מתכופף להרים את החבל) אי איי כל הגוף כואב לי. שבר לי את כל העצמות החמור הזה... סליחה הבן אדם הזה. פירק אותי לגמרי הרגשתי מכות יותר מאיש אחד... טוב... (פונה לאלוהים) מה, אסור לו לאדם שיהיה לו חמור על ארבע, עם רגליים וזנב?
(לעצמו) בטח הגיעו לי המכות האלה. (לאלוהים) חרפנת אותי, רק אל תהפוך אותי לחמור... איך, איך פעם ככה, ופעם ככה... פעם ככה ופעם ככה... (וכך הוא מתנהג עד שהוא יוצא אל מאחורי הקלעים) ישתבח שמו... (לאלוהים) איך עשית דבר כזה... (יוצא)

{אשת האיכר בהריון מתקדם, תולה כביסה, מחכה לבעלה ורואה אותו הולך כפוף כחמור. עד שכמעט נתקל בה}

נור: (המומה מהמראה) חליל? שו?

חליל: (נבהל) מה... שו?

נור: מה קרה לך? אתה נראה מושפל. איפה החמור?

חליל: החמור? שלחתי אותו לחופשי.

נור: השתגעת?

חליל: זה בכלל לא היה חמור. זה היה בן אדם.

נור: מג'נון...

חליל: מג'נון?

נור: כן, אינתה מג'נון. (אתה משוגע)

חליל: ואת מג'נונתיין... (ואת משוגעתיים, מילה מסורסת בכוונה)

{נור מרימה עליו יד להכותו}

חליל: לא, לא' בחיאת נור, כבר קבלתי היום מספיק מכות וכל הגוף כואב.

נור: ממי? תראה לי.

חליל: (מראה לה את כל המקומות, וכואב) את רואה שאני לא משקר.

נור: (מיללת) ויי לי ויי לי זה נראה כאילו שקיבלת מכות מגדוד שלם.

באיזו מלחמה הייתה שאתה נראה פצוע ככה...

כמה, ולמה הרביצו לך?

חליל: הוא היה אחד אבל אני הרגשתי שניים כמו גדוד.

נור: (מיללת) מה נעשה מה נעשה? ספר כבר, מה קרה?

חליל: לא תאמיני מה קרה לי בדרך, נסים ונפלאות, פלאי פלאים, הרים כאילו זזו השפריצו מים ויצאו דגים. תשמעי, איך שאני הולך מאחורי

השיחים לעשות... את יודעת כבר מה, פתאום. זבובים התחילו...
 התחילו להפריע לי באמצע (מסמן על ישבנו), קמתי וברחתי מהם
 וניגשתי לחמור והנה בן אדם... עומד ככה...
 (מדגים. הוא עובר לספר בפנטומימה על החמור שהתחלף לאדם
 והאדם התחלף לאדם אחר)

- נור: אלוהים ישמור, איזה מזל מנחוס, שנים העבדנו אדם חמור?
 חליל: איך היינו כאלה עיוורים... עכשיו יעניש אותנו אלוהים על מה שעשינו
 למסכן. (בקול בכיני) מה נעשה, מה נעשה...
 נור: ויי לי, ויי לי...
 חליל: ויי לנו, ויי לנו... (ממררים בבכי)
 נור: (בפתאומיות) חליל בעלי היקר...
 חליל: אהה...
 נור: אי אפשר להמשיך ככה.
 חליל: באמת את צודקת שאי אפשר...
 נור: אנחנו עוד צעירים...
 חליל: תינוקות...
 נור: אז מה עכשיו? ... אתה תשב ככה כל הימים ותסתלבט? קום ולך
 לשוק וקנה חמור חדש ואחר כך תחזור לעבוד את השדה.
 חליל: מאיפה כסף, יה נור?
 נור: (מוציאה צרור שטרות מחזייתה ומראה על התינוק שבבטנה) זה שלו
 אבל הוא רק מלווה לנו את הכסף, (לעובר) נכון, אחמדינו?
 (מרגישה שהתינוק זז) איי, יופי... נתן בעיטת אישור,
 (מוסרת את הכסף לאיכר) תפאדל.
 חליל: (אורו עניו) כסף... פלוס...
 (חוטף את הכסף מידה ובהתלהבות מנשק את בטנה של אשתו)
 שוקראן, יה איבני... יה חביבי (תודה לך, בני).

נור: עכשיו תלך לשוק ותקנה חמור חדש חדש.

חליל: טוב.

**{חליל נוטל את הכסף והתרמיל ומתחיל ללכת מאושר בין הקהל.
נור בינתיים לוקחת את הגיגית, ויוצאת מזמרת}**

חליל: שמעתי לעצת אשתי שהיא תמיד הצודקת והלכתי לשוק...
(מסתכל בסקרנות אל הקהל) ומה רואות עיניי? ווי ווי הרבה חמורים
חדשים עומדים למכירה.
(לעצמו) הפעם אני אקנה חמור חמור, ולא חמור בן אדם.
(עוצר, מחכך בסנטרו) לא, אני אקנה חמורה, לא, אני אקנה חמור
ואתון, ויהיה לנו חמורון...
(הולך ונעצר מדי פעם וממלמל לעצמו)... סוסה וחמור יצא פרדה...

**{בינתיים נכנסים לבמה הגנבים אבראהים ומוסטפה עם חבל מתוח שבקצהו
השני של החבל קשור החמור אך טרם נראה לעין.
אבראהים מסדר למוסטפה תחפושת של סוחר מכובד}.**

מוסטפה: (לאבראהים) קדימה רוץ מהר תצא... (אבראהים בורח החוצה)

חליל: (רואה את המוכר) אהלן וסהלן, יה אפנדי...?

מוסטפה: קוראים לי חמוד חמודי חמוד... כיף אל חאל?
נראה טרוד?

חליל: ברוך השם, חמדול-ללה.

מוסטפה: (שואל) ואתה אבו...?

חליל: אני עוד לא אבו, עוד מעט אישתי תלד ואהיה אבו חליל, עכשיו אני רק
חליל...

מוסטפה: אהלן וסהלן! יה חליל - מחפש לקנות משהו קליל?
תתחיל להנות - יש מכל התכונות.

חליל: (מתייחס לקהל כאל חמורים) אני רואה אצלך משלוח חדש, בכמה
החמורים?

מוסטפה: (אפשרות להפוך לראפ)

יש ויש, זה תלוי,
 אדבר אתך בגלוי.
 יש חמור מתעתע,
 יש חמור משגע.
 יש חמור צולע,
 יש חמור בולע.
 יש ממזר מכסח,
 יש בן ממזר פסח.
 יש עם פרעושים,
 יש עם פשפשים.
 יש עם זנב קטן,
 יש קטן עם שטן.
 יש עם גדול,
 הוא לא בזול.

חליל: והמחיר? בלפלוס... (בכסף)

מוסטפה: היום אנחנו במבצע,

ברך השם יש מצע. (בהתייחסו לקהל)
 אתה קונה אחד, השני בחצי מחיר,
 כמעט לא אוכלים חציר.
 אתה יודע מה? תקנה שניים,
 אחד בלי והשני עם שניים. (האיכר לא מרוצה)
 (כמסביר) תקבל בחנם את השלישי,
 מבין הכל, כמעט אנושי.

חליל: (לרגע קט נבהל מהמילה "אנושי"). רק לא אנושי - זה לא אישי.

**חליל מתחיל לערוך סיור בקהל כאיש עסקים, מחכך בסנטרו ומעיר כל מני
 הערות ומתייחס אליהם כאל חמורים}**

חליל: נחמד... או יש גם כאלה... וגם כאלה... יש מבחר ברוך השם...
 (פונה לאחד מהקהל) תקום רגע... (אם יקום, יתייחס) לא נראה לי...
 (פונה לאחת מהקהל) תקומי רגע פס... (שואל את אפנדי) בכמה?

מוסטפה: מְכֹרָה,

לְכֹאֲרָה.

הַקּוֹנֶה צָרִיךְ לְבֹא לְקַחַת

אֶת הַשָּׂדֶה מִשָּׁחַת.

חליל: את יכולה לשבת. או... אני רואה שיש גם כאלה...

(פונה למוכר כשהוא מצביע על שניים בקהל)

אפשר את הקבוצה הזאת במחיר של שניים?

מוסטפה: הֵם לֹא בְּמִבְצָע,

אָבֵל תִּרְאֶה יֵשׁ עוֹד הֵצֵעַ.

חליל: חבל, הם יושבים ככה (מדגים) כאילו שהם במבצע... ומה עם אלה?

מוסטפה: אֶתָּה קוֹנֶה אֶחָד,

וּמְקַבֵּל מִתְנָה אֶחָד, מְפָחֵד.

חליל: תיתן משהו טוב בחינם,

לא חמורים שאינם.

אה, ראית איך יצא לי גם חרוז

ככה חפוז? יללה, לא חשוב... ומה עם זאת?

מוסטפה: זֹאת לֹא לְמִכְרָה,

הִיא בְּשָׁבִיל הָאִוִּירָה.

חליל: למה?

מוסטפה: הִיא רַק דּוֹגְמֵנִית... (נתקע עם החרוז) כזאתי מן ח... ח... ח...

חליל: (ממהר להשלים) חוֹשְׁנֵית.

מוסטפה: סְחָטָן עָלֶיךָ יְהִי חֲלִיל.

הַיְבֵאתְ אוֹתָהּ קְלִיל.

חליל: אפשר לעשות סיבוב עליה?

מוסטפה: חֵס וְשָׁלוֹם,

הִיא רַק בְּשָׁבִיל לְחֵלִם.

חליל: חבל... נראית גזעית...
 (נאנח... מסתכל על אחד/ת אחר/ת בוחן. אחר כך פונה למוסטפה)
 אחי... אין אפילו אחד?
 זה לא משהו מיוחד.

מוסטפה: אם תסתכל טוב תראה שיש ויש,
 ברוך השם בלי להתבייש...

בינתיים מסמן לאבראהים להכניס את החמור שגנבו. על החמור כתוב שלט "למכירה"

חמור למכירה
 יד שניה שנת.....
 במצב מצוין. פרטים במקום.

חליל: (המום רואה את חמורו, נאנח מתוך רחמים על חמורו) אח אח אח...

מוסטפה: אני רואה שהוא מוצא חן בעיניך,
 יללה שגורים כוסית לחיך?

חליל: ואפשר לעשות סיבוב בדיקת טסט?

מוסטפה: תרגיש חפשי זה בבה של חמור,
 עם נשמה ועם מזמור.
 תוקע ומזמר בשופר,
 כאלו ואין מחר.
 יש לו קזאת טורבינה
 תרגיש כמו בלימוזינה.

{עולה על החמור, עושה סיבוב... ותוך כדי רכיבה הוא מאיץ בחמור לדהור. החמור דוהר ומתחיל להפליץ}

חליל: (יורד מהחמור ולוחש לו בשקט) לפי צלצולי הקיבה שלך זיהיתי שזה
 אתה "מיאה פיל מיאה" (פירוש - מאה מתוך מאת האחוזים)
 זה אתה אומלל שכמוך, שוב השתכרת? יה חמאר! ושוב הרמת יד על אמך?
 ושוב הפך אותך אלוהים לחמור? איזה וואחש!... אבל עכשיו אני
 אזהר ולא אקנה אותך שוב. ממזר בן ממזר לעולם לא תצליח לסדר
 את חליל, כי עלי מחללים רק פעם אחת. איזה מזל שאני יודע שאתה
 לא חמור.

(ומתוך כועס, מסובב לחמור את האוזן בכוח) אותי אפשר לסדר רק פעם אחת,
אתה שומע? רק פעם אחת!

מוסטפה: יִלְלָהּ, יָא חֲוָאגְהָ חֲלִיל, תַּחְלִיט,
זֶה לֹא פְּלִיט.
אֲנִי רוֹצֶה לְסַגֵּר אֶת הַבִּסְטָה,
כִּלְהַחְמוֹר זֶה לֹא יִכְטָה.

**חליל מחזיר למוסטפה את החמור ומתחיל ללכת ממנו ומסמן למוכר שהוא
לא מעוניין לקנות}**

מוסטפה: יִלְלָהּ בּוֹא, אַבְרָאָהִים, (קורא לאברהים)
יִלְלָהּ סוּגְרִים, יְהִי אֱלֹהִים. (אפשר אולהים)

**{ אברהים נכנס, לוקח את החבל, מושך את חמור ויוצא עם מוסטפה.
אחרי שהאיכר מתרחק קצת, החמור משמיע נעירה חזקה מאוד.
חליל מסתובב לפתע בבהלה מחייך לקהל ומצביע לכיוון החמור. }**

חליל: (לקהל) הוא חושב שאני לא יודע שהוא שני בנאדם-חמור.
יללה בחזרה הביתה, העיקר שלא הצליחו לעבוד עלי הפעם...
עכשיו אני אספר לכולם, וכולם ידעו מיהו החמור האמיתי.

{כולו אושר ושמחה, רוקד ושר מגיע לביתו. אשתו רואה אותו}

נור: יה חליל, חזרת ריק וכולך אושר, איפה החמור?

חליל: נור יה עיני יה רוחי, את לא רואה אותו עומד לפניך?

קופאים. אור יורד. חושף.